GAZETA PORANNA

• ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW •

Nr. 6952. Lwów, poniedziałek, 21 stycznia 1924. Rok XV.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.
Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorążczyzny 31. (Tel. 15 i 178). Adres Administracji: Lwów, ul Podwale 3. (Tel. 73 i 291).

Cena pojedynczego egzemplarza 150.000 Mp. Na dworcach poza Lwowem 180.000 Mp.

Redaktor Naczelny: JERZY KONARSKI
Telefon Redaktora Naczelnego 290. Telefon domowy Redaktora Naczelnego 192

Epilog senzacyjnej afery szpiegowskiej.

Z kroniki powojennego zwyrodnienia.

Ograniczenie wjazdu cudzoziemców do Polski.

DRAPACZ FAL ELEKTRYCZNYCH NA DRAPACZU CHMUR.

O potężnym rozwoju radiotelegrafji pisze się coraz więcej w ostatnich czasach. Oto rycina, przedstawiająca stacje radio na dachu kolosalnego gmachu pocztowego Breadcast-Central w N. Jorku. Zdjęcie wykonane od strony słynnej „5-tej ulicy“, najwspanialszego bulwaru w N. Jorku.

Antyfrancuskie nastroje w Londynie i w Rzymie.

PARLAMENT ANGIELSKI SŁUCHA SPOKOJNIE WOJENNYCH POGRÓŻEK SHAWA. — PRASA WŁOSKA UDERZA NA FRANCJĘ. — TRYUMF POLITYKI KRZYŻACKIEJ. OBJAWIA SIĘ ATAKIEM NA FRANKA I ROZDŹWIĘKIEM MIĘDZY PARYŻEM A RZYMEM I LONDYNEM.

Lwów, 19. stycznia.

Robotniczy proletarjat angielski, który zdobył niedawno znaczne wpływy na kierunek polityki angielskiej, **występuje coraz bardziej wrogo i agresywnie przeciw Francji.** W parlamencie angielskim wołał onegdaj prowodyr robotników, Tom Shaw, z emfazą: „Anglja nie upadła jeszcze tak nisko, aby zgodzić się musiała ślepo na dyktat z Paryża. Francja uznać musi zupełną bezprawność swej akcji wojskowej w Zagłębiu, gdyż w razie przeciwnym należałoby przyznać, że **Europa jest dziś bardziej oddaloną od pokoju, niż w r. 1918.** Francja, która twierdzi, że nie może wykonać swych zobowiązań pieniężnych wobec Anglji, gdyż nie płacą jej Niemcy, ma jednakże dość pieniędzy, by udzielać innym państwom pożyczek na zbrojenia. To są kpiny, obrażające powagę Anglji, która zaakcentować musi w Paryżu, że nie ta droga prowadzi do pokoju w Europie!“

Przeciw tym wywodom Shawa **nie podniósł się ani jeden głos protestu w parlamencie angielskim.**

A prasa włoska? Jeden z najpoczytniejszych dzienników rzymskich „Epoca“ pisze, omawiając znaczenie traktatu Włoch z Jugosławją: „Francja dąży widocznie do gospodarczej i politycznej hegemonji w Europie. Akcji tej **przeciwdziałać muszą Włochy co najmniej o tyle,** by uzyskać możność rozwiązania problemu morza Śródziemnego, z wy**kluczeniem wszelkiej hegemonji.** W interesie Włoch leży jednakże ponadto utrzymanie równowagi na kontynencie w ogólności. Poincare usiłował rówowagę tę zachwiać przez podbój Niemiec i wyznaczenie Czechosłowacji i Jugosławji roli wasalów. **Groźny spadek franka francuskiego** przekonać może wprawdzie państwa Małej Ententy, że niebezpieczną jest rzeczą zawikłanie się w walkę walutową przeciw Anglji i Ameryce. W każdym jednak razie powitać należy z zadowoleniem traktat włosko-jugosłowiański, jako **przeciwwagę wobec sojuszu francusko-czeskiego.**

Narazie **utrzymaną jest równowaga między Paryżem a Rzymem.** Naruszenie jej wywołać by mogło wielkie komplikacje międzynarodowe.

Ta równoczesna propaganda antyfrancuska w Londynie i Rzymie, to równoczesne **podejrzywanie Francji o dążności do hegemonji** i tendencje militarystyczne, świadczą o pewnej **systematycznej planowej akcji, mającej tak w Londynie, jak i w Rzymie wywołać antyfrancuskie nastroje.** Co na tem podłożu dziać się ma później — **nie trudno chyba** odgadnąć. Już dziś święci **jednakże** dyplomacja krzyżacka niezwykłe tryumfy.

Dr. Bronisław H.

OGRANICZENIE WJAZDU CUDZOZIEMCÓW DO POLSKI.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 19. stycznia.

(M.) Władze stwierdziły w ostatnich czasach niezmiernie liczny napływ do Polski cudzoziemców, którzy przybywają do nas w poszukiwaniu zarobku. Są to przeważnie robotnicy, monterzy, księgowi i inżynierowie. Ponieważ w kraju naszym grozi widmo bezrobocia, co znajduje się w związku z zabiegami w sprawie sanacji skarbu, Ministerstwo Spraw zagran. poleciło konsulatom polskim zagranicą ograniczyć **pozwolenia na wjazd do Polski dla osób poszukujących pracy.**

KTO MOŻE ZAWIERAĆ UMOWY O DOSTAWY?

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 19. stycznia.

(M.) Min. skarbu zarządził, **że umowy dostaw, umowy wykonania robót rządowych**, o ile suma nie przekracza równowartości 150 franków złotych, **mogą być zawierane przez naczelników urzędów skarbowych w granicach przewidzianego na ten cel kredytu.** Takie same umowy dostaw równowartości do 1000 franków złotych muszą być zatwierdzone przez Izbę skarbową. Na wypadek ponad 1000 franków złotych musi być wydaną decyzja Min. skarbu.

KONWENCJE KONSULARNE Z PAŃSTWAMI BAŁTYCKIEMI.

(Telefonem od naszego korespond.).

Warszawa, 19. stycznia.

(m) Do Warszawy nadeszły dzisiaj **teksty konwencji konsularnych, podpisanych przez Polskę z Łotwą i Estonją. Są to pierwsze konwencje, jakie Polska zawarła z państwami bałtyckiemi.**

—o—

ŚWIĘTO ROZZUCHWALONYCH BUDRYSÓW.

(Telefonem od naszego koresp.)

Kłajpeda. (Tel. wł. G. P.) Odbył się tu obchód rocznicy przyłączenia Kłajpedy do Litwy. Obchód miał charakter czysto litewski i połączony był z paradą wojskową i przemówieniami, w których podkreślano **konieczność przyłączenia Wileńszczyzny do Litwy.**

PORUCZNIK ZASTRZELIŁ DOKTORA.

Warszawa, 19. stycznia.

(M) Przy ul. Czackiego w Warszawie zaszedł niezwykły wypadek, którego ofiarą padł dr. Grzegorz Rosemann. Dra Rosemanna odwiedził znajomy porucznik Miłkowski. Podczas rozmowy Rosemann wyjął z szuflady rewolwer z prośbą, aby Miłkowski stwierdził, dlaczego broń nie nadaje się do użycia. Gdy porucznik Miłkowski począł manipulować rewolwerem, **padł nieoczekiwany strzał, godząc dra Rosemanna.** Ofiarę wypadku w stanie groźnym przewieziono do szpitala.

MOBILIZACJA POD POZOREM... SPRZĄTANIA ŚNIEGU.

Królewiec. (Tel. wł. „G. P.") Tak zwana „Techniczna pomoc", będąca właściwie organizacją wojskową, zmobilizowała swych członków celem oczyszczenia miasta ze śniegu i pod tym pozorem zarządziła próbną mobilizację na **dzień 21. stycznia.** Podobnie postąpiły inne organizacje wojskowe, jak „Stahlhelm" itp.

Votum zaufania dla Poincarego.

Paryż. (Tel. wł. G. P.) Po ukończeniu dyskusji nad interpelacjami w sprawie zagranicznej polityki rządu, **Poincare postawił kwestję zaufania. Izba przyjęła 440 głosami przeciw 122 pierwszą część porządku dziennego aprobującą oświadczenie rządu,** zwłaszcza oświadczenie dotyczące **Zagłębia Ruhr,** a 440 głosami **przeciw 126 przyjęła Izba drugą część porządku dziennego głoszącą, że Izba ma pełne zaufanie do rządu,** iż będzie on w dalszym ciągu prowadził politykę zbawienia narodów.

Na koniec Izba przyjęła całość porządku dziennego.

ATAK, NIEPOZBAWIONY PODSTAW..

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 19. stycznia.

(M.) Z Paryża telegrafują, że podczas dyskusji nad oświadczeniem rządu w Izbie deputowanych, poseł **Dubois** były prezes komisji reparacyjnej **zaatakował Anglję za to, że popiera ona Niemcy w niewykonaniu traktatu wersalskiego.**

Rada Opieki Społecznej.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 19. stycznia.

(M.) W min. pracy i opieki społecznej został wygotowany projekt **ustawy o Radzie opieki społecznej.** Rada ta będzie to organ doradczy i opiniodawczy przy min. pracy. Złożony będzie z reprezentacji ciał samorządowych, instytucji opieki społecznej i zainteresowanych ministerstw. W skład Rady wchodzą przedstawiciele rad miejskich i większych miast polskich, między in. **Lwowa.** Projekt ustawy ma być w najbliższym czasie przedłożony **Sejmowi.**

(M.) W związku z oczekiwanem przesileniem w przemyśle, Ministerstwo pracy i opieki społecznej przystąpiło do opracowania planów, które między innemi uwzględniają także **ułatwienie bezrobotnych emigracji za zarobkiem.** Tu należy dodać, że rząd polski interwenjował u czynników rządowych w Paryżu w sprawie wprowadzenia udogodnień dla emigrantów. Ostatnio bowiem **mnożą się skargi na niedogodne warunki lądowania we Francji.** Tygodniowo lądują we Francji **dwa do trzy tysięcy robotników polskich.**

Medyczka, która chciała być córką hrabiego.

FANTASTYCZNE OPOWIEŚCI PANNY, UJĘTEJ NA DWORCU BEZ DOKUMENTÓW. — HISTORJA O LWOWSKIM PROFESORZE UNIWERSYTETU. REZULTAT BAJEK: JAZDA NAZAD DO WARSZAWY.

Lwów, 20. stycznia.

(h) Niezwykle ciekawa, oryginalna osoba przewinęła się tu przed kilku dniami przez biura lwowskiej policji. Osoba ta, nazwiskiem Zofja **Faszczewska,** słuchaczka medycyny, rodem z Kongresówki, została onegdaj przytrzymana na dworcu w Warszawie **dla braku dokumentów osobistych.** Chcąc szybko wydostać się na wolność, Faszczewska zapodała, że jest **córka Macieja Jana hr. M.** z Poznańskiego, przyczem zapodała szereg znanych ogólnie szczegółów z życia tego człowieka, jak naprzykład o jego tragedji rodzinnej w r. 1912, oraz szereg innych, tak, że nie było już wątpliwością, że zeznania jej są **prawdziwe. Jednakowoż między innemi** osobami, na których znajomość przytrzymana Faszczewska powoływała się, wymieniła ona nazwisko jednego z profesorów uniwersytetu lwowskiego, wobec czego policja warszawska **odesłała ją do Lwowa,** celem zbadania i odwiedzenia na miejscu tej okoliczności.

Przybywszy do Lwowa, Faszczewska **straciła rezon** i tu przyznała się do swego prawdziwego nazwiska, dodając, że historję życia Macieja Jana hr. M. z Głębikowa (Poznańskie), **poznała od jego córki Haliny,** słuchaczki medycyny, z którą kolegowała na uniwersytecie w Poznaniu. Wobec tych zeznań, policja lwowska **odstawiła ją z powrotem do Warszawy.**

Uchwały PSL.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 19. stycznia.

(M.). PSL. zakończyło wczoraj obrady nad programem prac sejmowych. W sprawach polityki skarbowej referował poseł dr. Byrka. — Stwierdzono, że dodatnia strona poczynania obecnego Rządu jest w zasadzie uzupełnieniem planu skarbowego Rządu poprzedniego. Jako ułatwienie obecnemu Rządowi w prowadzenia ustaw o naprawie skarbu przyjmuje z zadowoleniem do wiadomości, że Rząd p. Grabskiego stanął na stanowisku poprzedniego Rządu co do konieczności przyspieszenia reformy walutowej i powołania do życia Banku emisyjnego. Klub PSL. podnosi jednak z naciskiem, że opieranie naprawy skarbu tylko na zgłoszeniach wpływów podatku bez równoczesnego bezwzględnego prowadzenia rozpoczętej przez Rząd poprzedni akcji oszczędnościowych może uniemożliwić wykonanie planu naprawy.

Po sprawozdaniu posła Osieckiego Klub postanowił domagać się jak najrychlejszego przeprowadzenia wniesionego przez Rząd p. Witosa projektu ustawy o parcelacji i osadnictwie, której wykonanie winno iść w parze z likwidacją serwitutów. Dalej projektu ustawy o sfinansowaniu reformy rolnej, umożliwiającej jej wykonanie bez obciążenia skarbu.

W sprawach programu gospodarczego złożył sprawozdanie poseł inż. Szydłowski. Klub uchwalił domagać się od Rządu przynajmniej równoczesnego traktowania spraw związanych z produkcją rolną ze sprawami przemysłowemi, a ograniczenie wywozu produktów rolnych przez zakazy wywozu, oraz przez nadmierne opłaty wywozowe przy zastosowaniu zupełnej wolności opłat wywozowych prawie wszystkich produktów przemysłowych, Klub PSL. uważa za zgubne dla produkcji rolnej, mogący się bardzo niekorzystnie odbić na bilansie handlowym Polski.

Stwierdzając niewygasły obowiązek Państwa względem inwalidów, jak również wobec rodzin po poległych i zaginionych, Klub PSL. uznaje za konieczne skontrolowanie wysokości rent inwalidzkich, oraz świadczeń ze strony Państwa na rzecz tych rodzin i zastosowanie względem rent i świadczeń waloryzacji.

W zakresie zagadnień emigracyjnych, Klub PSL. uważa za konieczne stosowanie ułatwień emigracyjnych dla ubogiej ludności, poszukującej pracy w zakresie opłat za pasporty, przejazdy, zawrzeć umowę dotyczącą emigracji z Rzeszą niemiecką. Położenie szczególnej wagi na działalność urzędu emigracyjnego w zakresie opieki nad emigrantami ze Stanów Zjednoczonych, unormowanie przesyłek pieniężnych od emigratów do kraju.

Klub dokonał wyboru komisji prac sejmowych, do której weszli posłowie: Szydłowski, Kiernik, Dębski, Rusinek, Byrka i Osiecki i senator Buzek. Wybrano nadto komisję, która ma specjalnie zająć się wprowadzeniem w życie powziętych uchwał. W skład komisji weszli: posłowie: **Szydłowski, Kiernik i Rusinek.**

Superrewizje zawodowych wojskowych.

Ustalone zostały nowe sposoby przeprowadzenia superrewizji tych wojskowych zawodowych, którzy w związku ze służbą stali się niezdolnymi do służby wojskowej. Superrewizja oficerska odbywać się będzie przy M. S. Wojsk., szeregowych zaś — przy poszczególnych DOK. W komisjach ob ok lekarza wojskowego i 3 innych wojskowych zasiadać będzie także przedstawiciel min. skarbu, który ma prawo zgłosić swój sprzeciw i wtedy sprawa musi być ponownie rozpatrywana przez inną komisję, a przy udziale tegoż przedstawiciela.

Jak wyglądają dyety oficerskie?

Wobec tego, że pobory wojskowych wypłacane są teraz w punktach wedle nowej ustawy o uposażeniu — rozciągnięto w ten sposób obliczania także na dyety wedle następującej skali:
Gen. broni 65 pkt., gen. dyw. i bryg. 50 pkt., pułk. 36, podpułk. i mjr. 26, kpt. 20, por. 16, pódpor. 15. Punkty te mnoży się przez każdorazową mnożną, a otrzyma się dzienne djety. **Mnożną styczniową 165.109 należy zwiększyć o 63 procent.**

POGRZEB ŚP. WINCENTEGO RAPACKIEGO.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 18 stycznia.

Wczoraj odbył się pogrzeb śp. Wincentego Rapackiego. Nabożeństwo żałobne w kościele św. Krzyża odprawił ks. Pietrzak. Pienia żałobne wykonali artyści opery. Koledzy zmarłego wynieśli trumnę na barkach, poczem rozwinął się majestatyczny pochód. Kondukt zatrzymał się przed Teatrem Wielkim, gdzie orkiestra opery warsz. odegrała marsz żałobny Chopina. Przemawiał sen. Ignacy Baliński, składając cześć wielkiemu artyście i obywatelowi, kawalerowi Krzyża „Polonia Restituta“. Nad grobem przemawiał prezes Związku Artystów Józef Śliwicki.

Jak runął „Czerwony Napoleon“ Rosji.

ROZŁAM W RZĄDZIE SOWIECKIM I UPADEK TROCKIEGO. — BEZWZGLĘDNA WOJNA Z NEPMANAMI. — „DELIKATNA“ MISJA DZIERŻYŃSKIEGO. — TROCKI OKAZAŁ SIĘ NIEUGIĘTY I ZAPOWIEDZIAŁ WALKĘ. — CZY GO ARESZTOWANO?

(Oryginalna koresp. „Gaz. Por.“)

Pogranicze polsko-sow. 18. stycznia.

Z Moskwy donoszą: Uzyskanie wotum zaufania dla dotychczasowej działalności „Cika“ ze strony gubernjalnej konferencji komunistycznej — bynajmniej nie doprowadziło do zażegnania rozłamu i zaciętej walki w łonie rządu sowieckiego. Walka toczy się dalej, a „zwycięski“ rząd z Kamieniewem na czele, zapowiedział cały szereg poważnych koncesji na rzecz opozycji, między in. **zastosowanie**

bezwzględnych represji wobec „Nepmanów“

(działaczy na polu nowej polityki ekonomicznej), **konfiskata większej części nagromadzonych przez te osoby kapitałów i oszczędności** (czyli ograbienie ponowne odradzającej się burżuazji) itd.

Represje te już odbiły się katastrofalnem echem na rozwoju handlu i przemysłu. **Setki przedsiębiorstw spiesznie zlikwidowano**, a w kołach miarodajnych poważnie liczą się z **możnością całkowitego wznowienia kursu z czasów pierwszego okresu „orenzywnego komunizmu“.**

Również

zabrano się do „zdrajcy Trockiego“.

„Weik“ przyjął uchwałę, stwierdzającą, że polityka Trockiego przedstawia **groźne niebezpieczeństwo dla całego ustroju sowieckiego** i z tego powodu rząd zdecydowany jest **nie cofnąć się przed zastosowaniem wobec byłego dyktatora najsurowszych represji, nie wyłączając nawet i uwięzienia**, a przeprowadzenie tych represji wobec Trockiego polecono **Dzierżyńskiemu**, a ten osobiście odwiedził Trockiego, radząc mu upokorzenie się, pod groźbą, że w przeciwnym razie Dzierżyński skorzysta z pełni swych praw.

Trocki jednak oświadczył, że

represji się nie boi,

a od swych przekonań zrezygnować wcale nie ma zamiaru, tem bardziej, że pewny jest **poparcia ze strony szerokich warstw robotniczych.** W każdym razie — dodał Trockij — że o ile „Cik“ zażąda tego, on gotów jest **kontynuować walkę jako prywatny człowiek** (tj. złoży wszystkie urzędy, ale w takim wypadku **składa ze siebie odpowiedzialność za na stępstwa.**

Jak wiadomo, niedawno depesze przyniosły wieść o aresztowaniu **Trockiego.** Wieści te obecnie spotkały się z zaprzeczeniem.

Nowa taryfa maksymalna.

Lwów, 19. stycznia.

Województwo ustanawia z mocą **od dnia 18. stycznia 1924** aż do odwołania nową następującą taryfę maksymalną:

Mąka. Za 1 kg.: pszennej 40 proc. hurt. 850.000 mk.; detajlicznie 950.000 mk 55 proc. hurt. 670.000 mk., w sklepie w sprzed. detajl. 770.000 mk., żytniej 60 proc. w sprzed. hurt. 570.000 mk., w sprzed. detajl 600.000 mk., 70 proc. hurt. 520.000 mk., w skl. detail 550.000 mk., pszennej 55 proc. wmłynie 620.000 mk.

Pieczywo: Chleb 1 kg. żytni 60 prc. 360.000 mk., żytni 70 proc. 510.000 mk., 1 bułka 4 dkg. psz. 40 proc. — Ceny loco piekarnia. Bochenek chleba na straganie o 20.000 mk., w sklepie o 40.000 mk. więcej. Za bułkę na straganie o 3.000 mk., w sklepie o 4.000 mk. więcej. W restauracjach, cukierniach i kawiarniach można pobierać za pieczywo ceny o 40 proc. wyższe, niż loco piekarnia.

Mięso: (z dokładką najwyżej 20 procent. Za 1 kg.: wołowe 3,400.000 mk., wieprzowe 3,000 000 mk. — baranie 2,100.000 mk., cielęce 2,600.000 mk., wołowe koszerne 4,200.000 mk., cielęce koszerne 3,000 000 mk., Ceny mięsa **bez dokładki** o 80 proc. wyższe, ceny podrobiu o 40 proc. wyższe od cen powyższych.

Wędliny: Za 1 kg.: szynki gotowan. kraj., kabanosu, polędwicy i karczku gotow. 7.000.000 polędwicy bez kości i karczku wędz. 5,000.000, kiełbasek (hrzanówek) 5,000.000 mk., kiełbasy krajanej krakowskiej, siekanej, agramskiej lub mazurskiej, pieczonej, wędzonki gotow., rolady, zająca 5,000.000 mk., szynki wędzonej z koniakiem 4,500.000 mk.

Tłuszcze: Za 1 kg.: smalcu wieprzowego 5,000.000 mk, sadła 4,400.000 mk., słoniny wędzonej 4,500.000 mk., słoniny zwyczajnej 4,000.000 mk., słoniny papr. 5,000.000 mk.

Opał: Za 100 kg.: węgla górnośląsk. u hurt. na dworcu 12,500.000 mk., węgla górnośl. z dostawą przed dom 13,450.000 mark — węgla górnośląskiego w składzie pryw. loco skład 15,500.000 mk., węgla z Zagłębia jaworzniańskiego loco skład 6,200.000 mk., węgla z Zagł. jaw. z dostawą przed dom 6,420.000 mk., drzewa bukow. w polanach loco dworzec 4,250 000 mk., drzewa buk. w polanach z dost. przed dom 4,450.000 mk., drzewa buk. rąb. loco skład 5,200.000 mk., koksu loco skład 10,000.000 mk.

Jak Conan Doyle odkrył Sherlocka Holmesa?

GENEZA NAJPOPULARNIEJSZEJ FIGURY KRYMINALNEJ. — JAK DOYLE W WIEDNIU KOŃCZYŁ STUDJA LEKARSKIE. — PIERWSZA KSIĄŻKA. — POWRÓT DO ANGLJI Z DYPLOMEM I BRAK PACJENTÓW. — PODJĘCIE DAWNYCH ZAMIERZEŃ CZYNI Z NIEZNANEGO LEKARZA PIERWSZEGO POWIEŚCIOPISARZA ANGLJI.

Lwów, 19. stycznia.

(f.) Niema już chyba dziś człowieka czytającego, któryby nie pochłonął wszystkich dostępnych mu tomów **niezrównanych przygód, króla detektywów Holmesa.** Niezliczona powódź naśladowców stworzyła wprost **nową szkołę „romansu kryminalnego“.** Naśladowcy jednak nie zdołali dorównać pierwowzorowi, bo brakło im talentu Conan Doyle'a.

Jak wiadomo, słynny ten dzisiaj i bogaty pisarz przerzucił się ostatnio na inne pole działalności, oddawszy się namiętnie

badaniu zjawisk okultystycznych, seansów spirytystycznych

i wszystkich tych zagadnień, które ubarwione nazwiskami Eusepji Palladino, Guzika, Ossowieckiego, Ochorowicza, Schrenk-Notzinga i tylu innych, wywołują niemało zaciętrzewienie w sferach zwolenników, jak i przeciwników spirytyzmu i medjumizmu.

Zajmującym jest jednak opis tych dawnych czasów, gdy Doyle **nie myślał jeszcze o duchach i medjach.** Sam on opowiada o tem w następujący sposób.

„Było to w r. 1889. Z dyplomem lekarskim w kieszeni przybyłem do Wiednia na studja, ożywiony ambicją, że **musze**

zostać najlepszym okulistą w Anglji. Mogłem wprawdzie kontynuować specjalne studja w Osterdzie, ale **Wiedeń słynął wówczas jako istna Mekka okulistów** i nawet w Londynie robiły dobre wrażenie słowa: „Studjowałem także w Wiedniu.“

Wprawdzie niewiele poświęcałem się studjom, zato więcej **przebywałem w wesołej kompanji** i tam poznałem się ze sprawozdawcą „Times“, Brinsley Kichardsem. Wówczas to

dojrzał we mnie plan napisania książki.

Pierwszy ten tom miał tytuł „**Przygody Rattlesa“.** Tematu dostarczyły mi barwne i interesujące opowiadania Richardsa.

Po czterech miesiącach z patentem lekarskim wróciłem do Londynu i tu, nie wątpiąc, że **zastynę wnet jako pierwszy specjalista,** urządziłem sobie eleganckie mieszkanie, wydając niemal wszystkie pieniądze. W tym to domu, przy placu Devonshire 1. 2.

narodził się król-detektywów,

słynny Sherlok Holmes.

A było to tak: Pieniądze wychodziły, ale **pacjenci jakoś nie przychodzili.** Wysiadywałem napróżno w pokoju ordynacyjnym od 10 rano do 4 popołudniu i — **nic.**

A jednak to właśnie wyszło mi na dobre: W jednej z tych godzin, strawionych na rozmyślaniu, **wpadła mi do głowy**

zbawcza myśl,

która w następstwie uczyniła mię sławnym i bogatym.

Przypomniałem sobie książkę, napisaną w Wiedniu i postanowiłem teraz wykonać zamierzenia literackie z owych czasów. **Powziąłem zamiar stworzenia szeregu krótkich a interesujących nowelek kryminalnych,** połączonych w całość osobą detektywa. Istotnie mogłem w krótkim czasie **wykończyć** taką nowelkę.

Po miesiącu pierwsze dwie nowele z cyklu Holmesa oddałem nakładcy. **Przyjęte zostały przez czytelników z entuzjazmem i odtąd powodzenie moje było zapewnione“.**

*

Tyle mówi Doyle o genezie swych najlepszych utworów. Zawód lekarza przebija się we wszystkich jego utworach fachowem omawianiem chemji, chorób, ran, analizy krwi itp. rzeczy, z któremi Sherlock ciągle miał do czynienia. Stałą figurą, towarzyszącą Holmesowi jest **dr. Watson** — przedstawiający samego autora. Także dodać należy, że Doyle napisał osobny tom **nowel z życia medyków,** p. t. „**Dokoła czerwonej lampy“.** Wreszcie studjowanie medycyny pchnęło go ostatnio **na drogę badania okkultyzmu.**

Tak więc odnalazł właściwą swą karjerę: **zamiast być może kiepskim lekarzem, jest dziś najsłynniejszym i najpopularniejszym pisarzem Anglji**, pochłanianym chciwie przez miljony czytelników we wszystkich **krajach.** Pióro zastąpiło mu lancet.

Z TEATRU.

(„Danton“, dramat w 3 aktach Romain Rollanda, w przekładzie Jana Parandowskiego).

Romain Rolland, wielki defensor człowieczeństwa i regimentarz jego ideałów, autor „Jana Krzysztofa“, powieści, która wzbudziła tak piękne echa w całym cywilizowanym świecie, zdobywając dla jej twórcy nagrodę Nobla, przemówił wczoraj dzięki tłumaczeniu Parandowskiego ze sceny teatru lwowskiego „Dantonem“, dramatem rewolucyjnym, napisanym jeszcze przed kilkunastu laty. Postacie trzech głównych kondotierów Wielkiej Rewolucji: Marata, Dantona i Robespierre'a, którzy przygotowywali teren wielkości Napoleona (nieznany jeszcze wówczas kapitan artylerji bronił właśnie Tulonu przed natarciem floty angielsko - hiszpańskiej), posiadały zawsze coś fascynującego dla twórców, poszukiwaczy potężnych indywidualności, jako motorów artystycznego wypowiedzenia się. Najpotężniejszym, najszerszym z tej trójcy był bezsprzecznie Danton, w młodości poskramiacz wołów i dzikich świń, przewódca pierwszego i najskrajniejszego klubu Kordelierów, namiętny trybun ludu, człowiek potężnego gardła i brzucha, pierwszy organizator terroryzmu, który jednak ocknął się w porę, gdy cel rewolucji był osiągnięty i potępiał jawnie dalszy bezpotrzebny krwawy teror Jakóbinów z „cnotliwym“ Robespierrem na czele. Ten właśnie moment, t. j. marzec roku 1794, jest tłem dramatu Rollanda, który w scenach mocnych, spiżowych, drgających namiętnością, przedstawić chciał walkę tych dwu indywidualności, Dantona, człowieka porywczego, lecz mającego poczucie rzeczywistości i prawdy z Robespierrem, fanatycznym doktrynerem i obrońcą rewolucyjnej cnoty, który jednak wszystko gotów był poświęcić dla swej ambicji i zazdrości. Szerokiemi, epickiemi płaszczyznami podmalował tło, na którem odbywała się ta walka, wnikając oczyma myśliciela w psychologję tłumu i jego prowodyrów. Lecz z tego morza niskich namiętności, z tych oparów krwi, przelewanej pod gilotyną, wybłyska jak brylant wielka idea autora „Jana Krzysztofa“, że nic nie może powstrzymać ludzkości w jej postępie ku wyżynom, idea uwieńczona tą końcową głęboką apostrofą, że „ponad ludźmi, nad państwami, nad ludzkością całą jest jeszcze Bóg!“ Zginie Danton na szafocie w tej walce z Robespierrem, w cztery miesiące własni towarzysze Robespierra wydadzą głowę tego fanatyka pod ostrze gilotyny, lecz wielkie ideały ludzkości trwać będą wiecznie i wciąż odnawiać się będą w przyszłych pokoleniach.

Niełatwo było dramatowi lwowskiemu wystawić „Dantona“. Do wielkich ról potrzeba wielkich aktorów, a tych można u nas policzyć na palcach jednej ręki. Jeżeli Rygier zgryzł rolę Dantona, imponując niekiedy precyzją pamięci, ekspanzią głosu i siłą ekspresji (wziąwszy odrazu najwyższy ton, nie mógł przeprowadzić gry odcieni), to reszta zespołu miała większe lub mniejsze niedomagania, których szczytem było karykaturalne wprost postawienie swych ról przez Helskiego-Kowalskiego i Bieleckiego. Nie wiem za czyją namową nadano obu tym artystom tak infernalne maski, dobre do straszenia niegrzecznych dzieci. Aktorzy wypowiadali swe kwestje bez przekonania tak, jak wyuczoną mozolnie lekcję w szkole. Reżyserja, aczkolwiek nie wykazała żadnych twórczych momentów, była jednak wykładnikiem dużej sumy pracy i dobrej woli, a w 3 akcie zrozumienia roli tłumu. Musimy w imię bezstronności skonstatować, że choć daleko jeszcze do wiosny, „ruszyły“ już trochę lody w dramacie lwowskim. Oczekujemy teraz dalej ruchu i światła, bo stojąca woda, jak wiemy, zamarza najprędzej.

Henryk Zbierzchowski.

REDAKTOR I DOWÓDCA KAWALERJI HITTLERA.

Wiedeń. (Tel. G. P.) „Ns. Wiener Tageblatt“ donosi z Monachjum, że aresztowano tam pod zarzutem zdrady stanu redaktora pisma „Völkischer Beobachter“ Szolzing-Czernego. Aresztowany niedawno organizator kawalerji Hittlerowskiej, książę Wrede został wypuszczony na wolność.

Lwów rozmówi się z Paryżem i Londynem!

Oby tylko Praga i Berlin nie podsłuchiwały...

POTĘŻNY ROZWÓJ MIĘDZYMIASTOWEJ SIECI TELEFONICZNEJ. — 10 SYSTEMÓW KABLI OPLECIE EUROPĘ I ZBLIŻY NARODY. — POLSKA WŁĄCZONA DO DWU WAŻNYCH LINJI.

Lwów, 19. stycznia.

(f) Odbyła się niedawno międzynarodowa konferencja komunikacyjna, która ustaliła interesujący plan **rozbudowy międzypaństwowych sieci telefonicznych w Europie:**

1. Linja Londyn—Hamburg—Petrograd, 3.800 km., łączy wszystkie porty morza Północnego i Bałtyckiego, tworząc zarazem podstawę do włączenia linji państw bałtyckich, **(a więc i Polski).**

2. Linja Londyn—Berlin—Konstantynopol, 4.300 km., (przez Niemcy, środk. europejskie państwa i Bałkan).

3. Londyn—Amsterdam—Rzym, 2.000 km., (przez Nadrenję i Szwajcarję).

4. Londyn — Paryż — Madryt, 1.700 km.

5. Frankfurt n. M.—Norymberga—Wiedeń—Budapeszt. 950 km.; linja ta ma połączenie z linjami 2 i 3.

6. Paryż — Berlin — Warszawa, 1.250 km. Ta szczególnie dla nas ważna linja ma uzyskać ewentualne przedłużenie do Moskwy.

7. Paryż—Praga—Lwów, 1.400 km., przechodzi przez połud. Niemcy, również ma uzyskać kontakt z Rosją (Kijów—Charków).

8. Chrystjanja—Hamburg—Wiedeń, 1.800 km., wzdłuż Elby i przez Pragę.

9. Sztokholm — Berlin — Monachjum—Rzym, 2.600 km.

10. Linie uzupełniające, długości 4.200 km.

Łączna długość całej sieci kablów wyniesie 24.000 km.

Wzorem tego doniosłego planu był przykład Stanów Zjedn., które wybudowały sobie kabel telef. od S. Francisko do Key West, czyli przez całą 8.000-kilometrową szerokość swego kontynentu.

Co 75 km. umieszczone będą **wielkie stacje, wzmacniające głos**, aby go uczynić **słyszalnym na tak** wielkie odległości.

Przedsięwzięcie to jest **potężnym krokiem naprzód w dziele cywilizacji** i należy jeno życzyć sobie, aby jak najrychlej doszło do skutku.

Potrącenie podatku dochodowego w r. 1924.

OD DODATKÓW DROŻYŹNIANYCH ORAZ JEDNORAZOWYCH WYNAGRODZEŃ WYPŁACANYCH W CIĄGU MIESIĄCA PO DOKONANIU WYPŁATY POBORÓW STAŁYCH.

Lwów, 19. stycznia.

Celem **ustalenia** w sposób niewątpliwy postępowania przy potrącaniu w r. 1924 podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, a w szczególności od dodatków drożyźnianych, wypłacanych w ciągu miesiąca już po dokonaniu wypłaty poborów stałych — Ministerstwo skarbu wyjaśniło jak następuje:

Gdy wypłata dodatku drożyźnianego względnie innych dodatkowych wynagrodzeń periodycznych następuje w ciągu miesiąca, już po dokonaniu wypłaty poborów stałych, wówczas celem ustalenia stopy procentowej podatku od dodatku drożyźnianego, względnie innych dodatkowych wynagrodzeń należy za podstawę przyjmować obliczoną w stosunku rocznym sumę wypłaconego już wynagrodzenia stałego i omawianych wynagrodzeń dodatkowych. Ustalona w ten sposób stopa procentowa służy do obliczenia podatku od dodatkowych wynagrodzeń i nie może mieć wpływu na podwyższenie potrąconego podatku od już wypłaconych stałych wynagrodzeń.

I Przykład;

Pracownikowi wypłacono w dn. 1 stycznia 1924 tytułem miesięcznego wynagrodzenia stałego sumę 500,000.000 mk., od której potrącono według skali podanej w okólniku Ministerstwa skarbu z d. 18. grudnia 1923 r. L. DP. 10402/II/23 przypadający podatek w wysokości 7,000.000 mk. według stopy procentowej 1'4%.

W dniu 15. stycznia 1924 r. wypłaca się temuż pracownikowi dalsze dodatkowe wynagrodzenie perjodyczne (miesięczny dodatek drożyźniany) **np. w kwocie 100 mil. mp.**

Celem **obliczenia stopy** procentowej podatku **od** tego ostatniego wynagrodzenia przyjmuje się wypłacone już 1. stycznia 1924 r. 500 milj. + wypłacone 15 stycznia 1924 r. 100 milj. mk. razem 600 milj **mk.** × 12 = 7.200,000 000 mk., od której to sumy według skali oznaczonej w wymienionym okólniku Ministerstwa skarbu z d. 18. grudnia 1923 r. przypada stopa procentowa 1'7%.

Służbodawca winien przy wypłacie wynagrodzenia dodatkowego w dniu 15. stycznia 1924 r. w kwocie 100 milj. mk potrącić podatek w kwocie 1,700.000 mk.

II. Pracownikowi, o którym mowa w przykładzie I. w dniu 20. stycznia 1924 r. wypłaca się:

1) dalsze uzupełnienie miesięcznego wynagrodzenia w kwocie 50 milj. mk.,

2) remunerację względnie zapomogę jednorazową w kwocie 200 milj. mk

Celem ustalenia **stopy procentowej** od tych ostatnich wynagrodzeń przyjmuje się wypłacone w dniu 1. stycznia i 15. stycznia 1924 wynagrodzenie 600 milj. mk. + wypłacone 20. stycznia 1924 r. 50 milj mk. razem 650 milj. mk. × 12 = 7.800.000.000 mk. Do tej kwoty dolicza się jednorazowe wynagrodzenie wypłacane 20. stycznia 1924 r. w kwocie 200 milj. mk., co stanowi sumę 8,000,000.000 mk.

Ponieważ stopa procentowa od 8 miljardów mk. wynosi według skali podanej w wymienionym okólniku Ministerstwa Skarbu z dn. 18 grudnia 1923 r. 2% przeto przy wypłacie od powyższych wynagrodzeń w dniu 20. stycznia 1924 r. w kwocie 250 milj. mk. podatek przypadający do potrącenia wynosić będzie 5 milj. mk.

Dokumenta wojskowe musi się przy sobie!

Energiczne zarządzenie Województwa lwowskiego.

Lwów, 19. stycznia.

(W.) Województwo lwowskie wydało podległym organom następujące zarządzenie: „Wobec stwierdzenia przez władze wojskowe faktu, iż znaczna ilość osób uchyliła się **od stawiennictwa zebrań kontrolnych i przeglądów**, poleca się wydać natychmiast potrzebne zarządzenia celem energicznego kontynuowania śledzenia tych osób za pośrednictwem organów gminnych i policyjnych“.

W związku z tem zarządzeniem wydane zostały wskazówki, ażeby **wszystkie organy państwowe przy załatwianiu próśb mężczyzn urodzonych w latach 1885—1902, żądały od nich odpowiednich dokumentów wojskowych, a nieposiadających odstawiali władzom wojskowym.** Równocześnie ma się **uzależniać przychylne załatwienie podań od zadośćuczynienia stawiennictwu.**

Zjazd dyrektorów kolejowych.

Kraków, 20. stycznia.

(S.) 17., 18 i 19. stycznia br. odbyła się tu konferencja dyrektorów kolei z całej Polski. W obradach uczestniczyli delegaci dyrekcji w Warszawie, Wilnie, Radomiu, Gdańsku Katowicach, Lwowie i Stanisławowie przy współudziale dyrektora departamentu M. K. Z. p. Kołakowskiego, naczelnika wydziału przewozowo-taryfowego dra Taszyckiego i inż. Włodka. Przewodniczył dyrektor wydziału taryfowo-przewozowego w Krakowie dr. Praschil. Przed mniotem obrad były sprawy przewozowo-taryfowe obchodzące świat kupiecki ze względu na przyszłą organizację kolejową. W piątek dnia 18. bm. uczestnicy konferencji zwiedzili Zakopane, a w sobotę 19. bm. zakończono obrady w Krakowie.

Wiec „Piasta“ w Zbarażu.

Zbaraż, 16. stycznia

W dniu 15. stycznia odbył się tu wielki wiec P. S. L. „Piast“. Po referatach politycznych posłów Zwolińskiego i Andrzeja Witosa, oraz przemowach prezesa Zarz. Pow. P. S. L. Iwaszkiewicza, pp. Tokarczuka, Ambrożego i innych uchwalono jednogłośnie w rezolucjach: **Wotum zaufania Klubowi poselsk. „Piast“, a przedewszystkiem prezesowi W. Witosowi. Potępienie i pogardę posłom Bryłowi, Pawłowskiemu i towarzyszom za rozbicie rządu polskiej większości**, oraz wezwanie ich do złożenia mandatów poselskich.

NADESŁANE.

Ś. p.
z Falkiewiczów
TERESA SOBLOWA
wdowa po Dyr. „Assicurazioni Generali“, zmarła po długich i ciężkich cierpieniach dnia 15 stycznia 1924 we Wiedniu, przeżywszy lat 57.

Obrzęd pogrzebowy odbył się we Wiedniu, o czem krewnych, przyjaciół i znajomych zawiadamia

2873 **Rodzina.**

Telegramy

ZAKOŃCZENIE OBRAD „PIASTA“

Warszawa. (Tel. G. P.) W dniu dzisiejszym **zakończyły się trzydniowe obrady klubu P. S. L. Piast nad programem prac sejmowych.** Powzięto szereg rezolucji w sprawie polityki skarbowej, programu gospodarczego oraz w związku z aktualnemi zagadnieniami opieki społecznej.

MNOŻNIK URZĘDNICZY NA LUTY 509.064.

Warszawa. (Tel. G. P.) Rada ministrów uchwaliła **mnożnik poborów urzędniczych na luty ustanowić na 509.064.**

DO 2 LAT MONOPOL SPIRYTUSOWY.

Warszawa. (Tel. G. P.) „Gazeta Warszawska“ dowiaduje się, że monopol spirytusowy z końcem lutego będzie przedmiotem obrad Sejmu. **Zmonopolizowanie produkcji będzie przeprowadzone w dwu latach.** W Kongresówce będzie 6 rozlewni rządowych.

KONIEC STRAJKU METALOWCÓW W ŁODZI.

Łódź. (Tel. G. P.) W dniu dzisiejszym został zlikwidowany strajk w przemyśle metalowym, który trwał od połowy grudnia z. r. W poniedziałek robotnicy **przystąpią** do pracy.

DALSZA REDUKCJA URZĘDNIKÓW.

Warszawa. (Tel. G. P.) W wywiadzie nadzw. komisarz woj. Moskalewski, zaznaczył, że dotychczas redukcje zostały dokonane tylko w granicach dzisiejszej organizacji urzędów, z chwilą zaś wprowadzenia nowej manipulacji w urzędowaniu, można będzie **w dalszym ciągu usunąć znaczniejszą liczbę osób.** Należy zauważyć, zakończył wywiad komisarz — że redukcja urzędników w Austrji, Niemczech, Francji, Anglii i Włoszech **przewyższa kilkakrotnie naszą.**

TERROR W MOSKWIE PRZYPOMINA ROK 1920.

Moskwa. (Tel. G. P. **W ciągu ostatnich 48 godzin aresztowano około 4000 osób.** Wczoraj w Operze przeprowadzono masową rewizję u siedzących w droższych miejscach. Aresztowania te są powrotem do polityki terroru. **Moskwa przybiera zwolna wygląd przypominający 1920.** Widowiska i restauracje puste. Ruch zamiera już o 10-tej wieczorem.

BUDIENNY NACZELNYM WODZEM ARMJI CZERWONEJ.

Berlin. (Tel. G. P.) „Vorwärts“ donosi z Moskwy, że **na naczelnego wodza** armji czerwonej upatrzony jest **Budienny.**

TROCKI... WYJECHAŁ NA POŁUD

Moskwa. (Tel. G. P.) **Pogłoska** o **aresztowaniu Trockiego jest bezpodstawna.** Na **polecenie lekarzy,** Trocki **wyjechał na południe.**

TEMU SIĘ OPŁACIŁA „REWOLUCJA!“

Paryż. (Tel. G. P.) Genewski sprawozdawca „Echo deParis“ donosi, że były przywódca komunistów węgierskich **Bela Kuhn zakupił** w okolicy Lozanny **willę za 150.000 fr** szwajcarskich

Koniec karjery słynnego Radka.

POPADŁ W NIEŁASKĘ ZA „ZŁE INFORMACJE“.

Moskwa. (Tel. G. P.) Radek który od dłuższego czasu **pozostawał w niełasce z powodu złych informacji,** udzielonych Cent. Komit. o widokach rewolucji w Niemczech, został ostatnio na plenarnem posiedzeniu C. K. **potępiony przez partję.** W kołach politycznych wywarło to wielkie wrażenie, **gdyż jest** to pierwsze ostre wystąpienie C. K. **przeciw** wybitnemu działaczowi komunistycznemu. Centralny Komitet rozpoczął obecnie **planową akcję zgniatania opozycji,** która mimo to zyskuje ona wciąż na sile, a walki wewnętrzne w łonie partji komunistycznej przybierają **coraz ostrzejsze formy.**

Straszna tragedja żony emeryta.

Żona radcy kolejowego z nędzy podpaliła się benzyną na cmentarzu.

(h.) Wczoraj w **południe,** strażnik na cmentarzu Łyczakowskim zauważył obok jednegogrobowca, **leżącą na ziemi na wpół już spaloną staruszkę,** dającą jeszcze znaki życia. Staruszka ujrzawszy go, zwróciła się doń z **prośbą by pochował ją w rodzinnym grobie.**

Jak stwierdzono, staruszka ta nazwiskiem Marja Berezowska, lat 72, **żona 82-letniego sparaliżowanego emeryt. radcy kolejowego,** zam. przy ul. Potockiego 15) prawdopodobnie **na tle nędzy,** przybyła w południe na cmentarz **i oblawszy się benzyną zapaliła ją, usiłując ponieść śmierć w płomieniach.** Zaalarmowane **przez strażnika Pogotowie** ratunkowe po zaopatrzeniu **na miejscu,** przewiozło ją w **groźnym stanie do szpitala.**

Nieszczęśliwa przed wykonaniem swego szalonego kroku, **zdjęła wierzchnie ubranie i w napisanym przedtem liście ofiarowała je swej służącej.**

Straszna ta tragedja jest przerażającym przyczynkiem do niedoli naszych emerytów, gdyż zdaje się nie ulegać wątpliwości, że Berezowską do tego rozpaczliwego kroku popchnęła nędza, ta nieodłączna towarzyszka emerycka..

TRYEST PORTEM CZECHOSŁOWACJI.

Berlin. (Tel. G. P.) Według doniesień z Rzymu, toczą się rokowania między Czechosłowacją a Włochami w sprawie zawarcia traktatu, na mocy którego **Tryest byłby otwarty dla handlu czechosłowackiego.**

NOWY GABINET FIŃSKI.

Helsingfors. (Tel. G. P.) Prezydent republiki podpisał nominację rowego gabinetu z prof. **Cajanderem** na czele. Nowy gabinet będzie rządem fachowym i pozostanie u władzy aż do czasu zwołania nowego parlamentu.

ESTONJA OTRZYMA POSELSTWO W WARSZAWIE.

Rewel. (Tel. G. P.) Min. spraw zagr. zamierza powołać do życia jedno wspólne przedstawicielstwo dyplomatyczne dla Rumunji, Austrji, Węgier i Włoch. W czasie dyskusji sejmu członkowie komisji zajęli jednomyślnie stanowisko, **iż Estonja musi mieć w Warszawie oddzielne poselstwo** ze względu na wagę tej placówki dyplomatycznej.

„NOWA JEROZOLIMA“ w GDAŃSKU.

Gdańsk. (Tel. G. P.) „Baltische Presse“ donosi, iż od pewnego czasu wśród żydów gdańskich stwierdzono szereg wypadków przyjęcia religji chrześcijańskiej **Neofici utworzyli wspólną gminę,** która przybrała nazwę **„Nowej Jerozolimy“** i utworzyła własną kaplicę, nad którą znajduje się napis: **„Znaleźliśmy** zbawienie“

WYROWNANIE EMERYTUR WOJSKOWYCH.

Warszawa, 18 stycznia.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady ministrów ministerstwo spraw wojskowych zarządziło **wypłacanie osobom wojskowym, pozostającym w stanie nieczynnym z uposażeniem w wymiarze emerytalnym wyrównania w wysokości** 54% uposażenia przyznanego im na 1go grudnia 1923 r.

FRANK WALORYZACYJNY NA 20 BM.

Warszawa. (Tel. G. P.) Kurs waloryzacyjnego franka złotego ustalono na 20. stycznia br. **na 1,890.000.**

SPADEK DOLARA.

Warszawa. (Tel. G. P.)**Pogoń za dolarem ustaje.** Onegdaj w ciągu jednego tylko dnia **PKKP. zakupiła 531 tysięcy dolarów.** Z giełd prowincjonalnych sygnalizują znaczny spadek kursu dolara.

PRZEKAZY P. K. O DO 400 MILJ.

Warszawa. (Tel. G. P.) Wysokość przekazów PKO. ma **być** podniesiona do 400 miljonów, w miastach gdzie PKKP. niema oddziału do 300 miljonów.

KTO SPEKULOWAŁ NA ZGUBĘ FRANKA.

Paryż. (Tel. G. P. Na zarządzenie ministra spraw wewnętrznych wydalono z Francji dalszych **ośmiu Rosjan i 9 obywateli austrjackich za spekulację na giełdzie.**

MARJAN HEMAR.

Rumak uśmiechnięty.

(ODPOWIEDŹ NA LICZNE ZAPYTANIA PRZYJACIÓŁ I ZNAJOMYCH).

Pytał raz maga głupiec ciekawością zdjęty:
Co znaczy dziwny tytuł „Rumak Uśmiechnięty“?
„Co znaczy tytuł dziwny „Uśmiechnięty Rumak“*)
„Zaraz panu odpowiem — odpowiedział mu mag.
„Spotkał raz Rumak osła i skrzywił warg brzeżek
„Osioł: Czemu się śmiejesz? Wszak nic jeszczem nie rzekł!
Rumak mądrą odpowiedź z uśmiechem wygłosił:
„Wszystko jedno, co rzekniesz — wystarcza, żeś osioł.

Stąd jest morał najprostszy, chociaż bez puenty:
Nie pytaj się, co znaczy „Rumak Uśmiechnięty?“

*) Tytuł czasowo wypożyczony od p. Brunona Jasieńskiego.

Wiadomości z Jarosławia.

PRZYARESZTOWANIE SPRAWCÓW BANDYCKIEGO NAPADU NA POSTERUNKOWEGO KRAUSA. — NOWA PLACÓWKA RODZIMEGO PRZEMYSŁU ARTYSTYCZNEGO W JAROSŁAWIU. — JASEŁKA.

Jarosław, 18. stycznia.

(S.) Jak już Wasz korespondent swego czasu doniósł — **napadli dnia 23. grudnia z. r. 3 bandyci** na pełniącego służbę posterunkowego Stanisława Krausa w Węgierce ad Pruchnik i po zadaniu mu **15 ran w głowę i odebraniu karabinu** — z którego wystrzelili 3 razy, chybiwszy, zbiegli. — Bezwłoczny pościg przyniósł pomyślny wynik: Oto — onegdaj udało się posterunkowi policji państwowej w Pruchniku **pojmać sprawców bestjalskiego napadu.** Są nimi: Paweł Mikłasz, lat 25, zamieszkały w Węgierce, Jan Waszczyński, lat 24, zamieszkały w Pruchniku wsi — oraz niewiadomy chwilowo z miejsca pobytu Władysław Pakosz, za którym czynione są poszukiwania. Zabrany karabin odebrano, sprawców aresztowano i oddano Sądowi powiatowemu w Prochniku.

Od przeszło roku istnieje w naszym grodzie domowa **placówka przemysłu artystycznego** p. Julii Rothsteinowej, żony powszechnie cenionego adwokata. Podczas swego krótkiego pobytu we Wiedniu oddała się ona ze szczególnem zamiłowaniem pracy na polu artyzmu **przemysłowego,** a obecnie w swej cichej pracowni domowej produkuje lalki dekoracyjne, misterne hafty i t. p., które ze względu na wykonanie stanowią szczyt sztuki na polu przemysłowem. Okazy jej podczas jesiennej wystawy z. r. w muzeum w Krakowie spotkały się z pełnem uznaniem miarodajnych czynników. Pod adresem naszego kupiectwa należy zwrócić się o poparcie tej rodzimej **placówki** artyzmu przemysłowego.

Staraniem Ochronki SS. Felicjanek odegrali wychowankowie tejże Ochronki — dnia 8. b. m. w sali „Sokoła“ „Jasełka“, misterjum na tle biblijnem w 5 obrazach, — przy współudziale orkiestry gimn. pod wypróbowaną batutą p. prof. Adamskiego. — Całość wypadła pod każdym **względem** wzorowo.

Niefortunny wiec secesjonistów z „Piasta“.

Kałusz, w styczniu.

W dniu 14. stycznia odbył się w Kałuszu wiec poselski, na który przybyli secesjoniści z klubu „Piasta“ posłowie: dr. **Targowski, Poznański i Toczek.** Z ramienia Zarz. Okr. P. S. L. „Piasta“ przybyli na ten wiec pp.: rejent dr. **Deskur** i wiceprezes Zarz. Okr. pp. **Bialko** i **Szerenkowski.**

Charakterystycznem jest, że poseł Targowski, bojąc się Piastowców, wynajął sobie za cenę dobrowolnego datku na P. P. S. socjalistyczną bojówkę, która miała chłopów trzymać w karbach. Sztuczka jednak się nie udała, gdyż sami chłopi nie chcieli słuchać wywodów posłów secesjonistów, którzy w kłamliwy i wykrętny sposób przedstawiali przyczyny, które miały spowodować rozłam w klubie „Piasta“. Mimo sprowadzonej bojówki, chłopi nie **pozwolili** posłom nawet kończyć **przemówień** i opuścili zebranie **bez** uchwalenia rezolucji, **przedłożonych** przez posłów. Większość **chłopów** udała się do tego wiecu do sali ratuszowej, gdzie po referatach pp. dr. Deskura i Bialkego **zapadły jednomyślnie uchwały, potępiające rozłamowców** i wzywające **ich do złożenia mandatów.**

KRONIKA

Lwów 19 stycznia

DO P. T. PRENUMERATORÓW!

Wobec tego, że gotówka wpłacona na czeki Pocztowej Kasy Oszczędności dochodzi nas bardzo często dopiero po 2. tygodniach, zawiadamiamy P. T. Prenumeratorów, że odtąd czeków na wpłatę prenumeraty wysyłać nie będziemy. — Prosimy tedy o nadsyłanie nam prenumeraty przekazami pocztowymi, przyczem zwracamy uwagę, że wobec niskich cen prenumeraty porto przekazu prenumeracyjnej nie może być potrącone.

WYDAWNICTWO „GAZ. PORANNEJ“

(M.) **Miljonówka.** Na dzisiejszem ciągnieniu miljonówki wylosowano Nr. **2.523.674** sprzedany w Akcyjnym banku hipotecznym we Lwowie.

Piękny dar artystki na Raut Prasy. Znakomita artystka-malarka p. Bronisława Rychter-Janowska pa pierwszą wiadomość o zapowiedzianym we Lwowie Raucie Prasy nadesłała z Krakowa na ręce prezesa Tow. Dziennikarzy polskich śliczny obrazek, przedstawiający dwór wiejski w pełnem oświetleniu słonecznem. W myśl życzenia artystki, której Wydział Tow. Dziennikarzy polskich składa za ten piękny dar serdeczne podziękowanie, obrazek będzie sprzedany na Raucie Prasy w drodze licytacji.

(jp.) **Nowa podwyżka gazu i elektryczności.** Komisja elektryczna uchwaliła nowe podwyżki prądu i tramwaju. — Światło elektryczne podwyższono o 79 procent. Ceny jazdy tramwajem mają być podwyższone w trzech etapach, a mianowicie od niedzieli 20 b. m. jazda wprost 200 tys., z przesiadką 250 tys., następnie od czwartku 24 bm. 300 tys. i 400 tys., a w kilka dni później 350 i 450 tys. Komisja zagowa podwyższyła cenę gazu o 60 proc.

Uczczenie zasług radcy Białynia-Chołodeckiego. Wydział Tow. historycznego wystosował do swego zasłużonego członka pismo, w którem mu przesyła serdeczne życzenia i wyrazy podzięki za 40-letnią działalność literacko-publicystyczną. Była ona zawsze owiana szczerym zapałem, wielką bezinteresownością i wielkiem umiłowaniem pamięci tych, co odeszli.

(jp.) **Mianowania.** Min. pracy i opieki społecznej zamianował p. dra Władysława Stesłowicza, b. Ministra prezesem Zakładu pensyjnego dla funkcjonarjuszy we Lwowie. P. dr. Stesłowicz objął już urzędowanie z dniem 18 bm.

Związek Polaków w. m. wzywa wszystkich swych członków i sympatyków do gremjalnego udziału w pogrzebie nieodżałowanego szermierza idei polskiej wśród ludności żydowskiej bł. p. Dra Eleazara Byka, który odbędzie się w niedzielę, dnia 20. bm. o g. 11. rano.

Tani węgiel. Aby ulżyć i pomódz ludności mniej zamożnej podczas teraźniejszej ostrej zimy zarządził wiceprez. dr. Schleicher, podobnie, jak to było przed wojną — rozwożenie węgla wozami po domach w plombowanych workach po 50 klg. Dnia 18 bm. 1924 rozpoczęto rozwózkę po mieście. Wozy zatrzymują się przed poszczególnymi domami. Na wozach jest tablica z ceną węgla. Cena za 50 klg. węgla w plombowanych workach wynosi na razie 3,000.000 mkp. Jest to cena o połowę niższa niż w handlu prywatnym.

„Lwów wesoły i smutny“ w R. P. 1923, teka czterdziestu karykatur, w której K. Kostynowicz opowiada prawdziwe i zmyślone wydarzenia ludzkie i zwierzęce“ — wystawiona będzie od niedzieli dnia 20. bm. w Tow. Sztuk Pięknych (ul. Dzieduszyckich 1., boczna brama Muzeum Przemysłowego. Ponieważ karykatury przedstawiają znane ogólnie wybitne osobistości naszego miasta, aktualność wystawy powinna ściągać tłumy publiczności. — Równocześnie trwa wystawa obrazów art. mal. Marji Bianki. Zwiedzać można codziennie od godz. 10—3. Wstęp 300 tys. mp. Dla młodzieży szkolnej 150 tys. mp.

Łaźnia Ducheńskiego przyznała studentom Politechniki lwowskiej, członkom Bratniej Pomocy 50% zniżki w swym Zakładzie. Za zrozumienie potrzeb młodzieży i przyjście jej z pomocą wydział Tow. Bratniej Pomocy składa tą drogą zarządowi łaźni Ducheńskiego jak najserdeczniejsze podziękowanie.

Przedstawienia popołudniowe dla młodzieży urządza kółko amatorskie „Gwiazda“ dziś w niedzielę. Członkowie odegrają obrazek ludowy p. tyt.: „Wstań“, oraz „Jasełka“ Fr. Barańskiego. Początek o godz. 4 popołud.

Towarz. Nankowe we Lwowie. Posiedzenie Wydziału matemat.-przyrod. odbędzie się w poniedziałek, 21 bm. o godz. 6 popoł. w Instytucie Zoologicznym Uniwersytetu (ul. św. Mikołaja 4, II. p.. Porządek dzienny: 1) Prof. dr. Jan Czekanowski przedstawi pracę p. Marty Frankowskiej p. t.: Czaszki katedry lwowskiej z XVII i XV.. w. oraz pracę p. Karola Stojanowskiego p. t. Typy kranjologiczne ludności Polski. 2) Prof. dr. Jan Hirschler przedstawi pracę własną p. t.: Z dalszych badań nad składnikami lipsidowymi plazmy u zwierząt jednokomórkowych oraz pracę p. Romana Kuntzego p. t.: Analiza genetyczna chrząszcza Melasomà aenea. Część II-ga.

Wzaj. Pomoc Medyków. W sobotę 26 bm. odbędzie się w sali wykł. anatomji patologicznej, ul. Piekarska 52, o g. 5 popoł. Zwyczajne Walne Zebranie.

(h) **Ujęcie złodzieja.** Wyw. Jan Skoczylas, aresztował wczoraj Teodora Kisielewskiego za kradzież narzędzi wart. 200 milj. na szkodę Geni Wittels, zam. przy ul. Krasickich 11 a, oraz Fr. M. Sztorcha, wł. składu maszyn przy ul. Gródeckiej 37.

(h) **Usiłowane samobójstwo złodziejki.** Wczoraj wieczorem przytrzymał urz. wyw. Dostał w realności przy ul. Friedrichów 9, poszukiwaną za kradzież Józefę Łuczakównę. W czasie rewizji, przeprowadzonej u niej, Łuczakówna wyjęła z kieszeni flaszkę amoniaku i niespostrzeżenie ją wypiła. Zawezwane Pogotowie odwiozło ją do szpitala.

Lwowskie Tow. Łyżwiarskie urządza w niedzielę 20 bm. wielką zabawę kostjumową z tańcami, ogniami sztucznymi, koncertem muzyki wojskowej etc.

Robotnicy rolni — do Francji. Państw. Urząd pośredn. pracy we Lwowie (ul. Karmelicka l. 4) podaje do wiadomości, iż na 3,800 wolnych miejsc dla mężczyzn i kobiet, chcących wyjechać na wiosnę na roboty sezonowe rolne do Francji. Wyjazd za kontraktem, podróż z Mysłowic do miejsca pracy opłaca pracodawca. Pierwsze kontrakty w styczniu dla 1000 osób przez delegata Misji francuskiej odbędzie się 28. i 29. stycznia bież. roku w Rawie Ruskiej dla powiatów: Żółkiew, Rawa Ruska, Sokal i półn. część pow. Jaworow. zaś 30. i 31. bm. i 1. lutego we Lwowie. (Karmelicka l. 4) dla powiatów: Kamionka Str., Radziechów, Bóbrka, Rudki, Mościska, Gródek Jag.. Lwów i reszta Jaworowa. Dalsze partje będą kontraktowane w połowie lutego i w marcu. Transport odejdzie w terminie późniejszym, o czem Urząd zawiadomi interesowanych.

Zbiórka publiczna na rzecz instytutu głuchoniemych, urządzona dnia 13. stycznia br., przyniosła w gotówce 149.547. 590 mkp., 1 kor. czeską, nadto 2 znaczki stemplowe po 2.000 mk. i 1 znaczek pocztowy na 25.000 mk. Komitet składa wszystkim PP. Ofiarodawcom, oraz Paniom i Panom, którzy wzięli w niej czynny udział, serdeczne podziękowanie „Bóg zapłać“.

Spadek amerykański. 7. sierpnia 1916 zmarł w Stone (Kentucky) w następstwie wypadku podczas pracy niejaki M. Pierowski, pochodzący prawdopodobnie z Małopolski, gdzie zostawił wdowę i dzieci. Rodzinie przysługuje prawo do odszkodowania. Min. spraw zagr. wzywa prawnych spadkobierców do złożenia podań, w których należy się powołać na No. K. II. a. 609/2.

Obywatelska ofiarność. Grono nauczycielskie gimnazjum SS. Nazaretanek we Lwowie uchwaliło składać tytułem „Daniny Oświatowej dla wschodnej Małopolski“ jeden procent swoich poborów miesięcznych i przesłało należytość styczniową przez P. K. O. do rozporządzenia Sekcji Wschodniej TSL.

Epilog senzacyjnej afery szpiegowskiej.

SPRYTNY SIERŻANT SZTABOWY I NIEOSTROŻNY SZPIEG. — PONĘTNE PROPOZYCJE SUTEJ GAŻY I „ŻELAZNEGO PASZPORTU“ DO ROSJI. — GŁÓWNY HERSZT SKAZANY NA 2 LATA WIĘZIENIA

Lwów, 19. stycznia.

(h.) Wczoraj zapadł częściowy wyrok w procesie szpiegowskim **Martynicza i tow.,** skazujący Martynicza **na 2 lata ciężkiego więzienia.**

Ciekawą jest **geneza tej sprawy.** Z końcem 1922 zgłosił się Martynicz w kawiarni Udziałowej do wachm. sztab. Jerzego **Ossolińskiego,** proponując mu, aby się wystarał o spis **osób ściganych za szpiegostwo i komunizm na terenie lwowskim,** oraz o wydostanie **aktów tajnych** treści wojskowej. Ponieważ Ossoliński pozornie zgodził się na tę ofertę, Martynicz **zaproponował mu w dalszym ciągu przystąpienie do szajki szpiegowskiej,** ofiarując na początek 5000 mkp. dziennie. Nadto obiecał mu, że w razie wydania się sprawy — otrzyma przepustkę graniczną i **list żelazny do władz sowieckich w Rosji.**

Ossoliński godząc się pozornie na to wszystko, zameldował incydent swej władzy przełożonej, skąd otrzymał polecenie przeprowadzenia dochodzeń. Po ukończeniu ich w ciągu tygodnia został Martynicz (również w kawiarni Udziałowej) aresztowany, a z nim reszta członków szajki, więc **Tkacz Wiktor i Eugenjusz, oraz Pischek.**

W ten sposób dzięki sprytowi i energji wachm. sztab. Ossolińskiego **cała nadzwyczaj niebezpieczna organizacja szpiegowska dostała się pod klucz.**

Rozprawie, co do której zarządzono tajność, przewodniczył r. Dukiet, oskarżał prok. Hryniewiecki, bronili adw. dr. Bromberg, Dattner i Żywicki.

Z kroniki powojennego zwyrodnienia.

Lwów, 20 stycznia.

(h.) Obecne powojenne stosunki co pewien czas wyrzucają na powierzchnię życia, **jednostki zgangrenowane** przez wojnę do tego stopnia, że u ludzi nawet najbardziej wyrozumiałych nie mogą wzbudzić współczucia ani litości. Jednostki takie nawpół zboczone i zidjociałe **nie zdają sobie sprawy z ogromu nieszczęścia,** które wywołują swymi czynami.

Dziś notujemy znowu jeden z takich licznych w ostatnich czasach wypadków powojennej demoralizacji. Mianowicie w dniu wczorajszym zgłosiła się na III komisarjat **15-letnia Aniela T., służąca,** która podała, że wydalona ze służby, udała się do swego brata Antoniego Trompuła z zawodu muzykanta zam. przy ul Sieniawskiej na nocleg i tu brat jej, który niedawno postradał żonę, **dokonał na niej gwałtu.** Dziewczyna nie mogła oprzeć się sile fizycznej, więc mu uległa.

Komisarjat III. przyaresztował natychmiast zwyrodnialca, który do winy się przyznał.

Z WYRAJU

(M.) **Dzienniki warszawskie** podniosły cenę egzemplarza ze 150.000 na 250.000 Mp.

Fochowi — wdzięczni Polacy. Zgodnie z uchwałą komitetu uczczenia marsz. Focha, W. Kossak wykonał portret marszałka w dwóch egzemplarzach, jeden przeznaczony dla Muzeum Narodowego, drugi pozostał w Paryżu. Piękne to dzieło z napisem: „Marszałkowi Fochowi wdzięczni Polacy“ doręczone będzie Wodzowi dnia 22 stycznia r. b. w poselstwie polskiem w Paryżu w obecności ministra Zamoyskiego. Na uroczystość doręczenia udają się do Paryża: sen. Baliński, Adam ks. Czartoryski, W. Kossak.

Cena obiadów urzędowych w Warszawie od wczoraj wynosi: 1,250.000 m., cena biletu tramwaj. 250.000 mp.

Przeniesienie kolejowej ajencji celnej. Wedle zawiadomienia Dyrekcji kolei państwowych w Poznaniu przeniesiono z dniem 1 stycznia br. kolejową ajencję celną z Wronek do Drawskiego Młyna. Odprawa kolejowo-celna osób, bagażu i towarów odbywa się obecnie w Drawskim Młynie.

Czasowe zwinięcie agencji poczt. Medynia Głogowska i Nawarja. Z dniem 13. grudnia 1923 zwinięto czasowo agencję pocztową Medynia Głogowska pow. Łańcut, a okręg jej doręczeń, t. j. gminę Medynia Głogowska, Medynia Łańcucka, Pogwizdów i Zalesie wcielono do okręgu dor. w Łańcucie. — Z dn. 31. stycznia 1924 zwija się czasowo agencję pocztową w Nawarji pow. Lwów — a okręg jej doręczeń t. j. gminę Nawarja, gminy Hodowica, Maliczkowice, Nagórzany z przysiółkiem Kowyrek, Podsadki z przysiółkiem Kierniczki, Basiówka przydziela się do okręgu agencji pocztowej w Glinnej.

Wystawa modeli statków. 16 b. m. została otwarta w salonach księgarni M. Arcta w Warszawie modele wykonane przez młodzież szkolną. Premjowane przez Ligę Żeglugi Polskiej na ogłoszonym przez nią konkursie zostały teraz wystawione. Zachęcona powodzeniem Liga zamierza ogłosić nowy konkurs z terminem 1. stycznia 1925 r.

W okręgu Dyrekcji Stanisławowskiej po usunięciu zasp śnieżnych podjęto z dniem 17. stycznia b. r. ogólny ruch na odcinku Gwoździec—Jasienów Polny linii Lelatyn—Stefanesti. Równocześnie uruchomiono między Kołomyją i Jasieniowem Polnym codzienne pociągi mieszane nr. 3951 (odjazd z Kołomyji 7.50) nr. 3952 (przyjazd do Kołomyji 7.48) nr. 3953 (odjazd z Kołomyji 15.35) i nr. 3954 (przyjazd do Kołomyji 14.43).

ZE ŚWIATA

Podejrzana statystyka. Według spisu ludności dokonanego w 1923 na terytorjum Z. S. S. R. ludność miast Rosji europejskiej która w w r. 1921 wynosiła 7.020.000 wzrosła w r. 1923 do 8,102.000(?).

Brygada Rossbacha zamiast robotników polskich. Wedle doniesień prasowych w miejsces wydalonych z Meklemburgji robotników polskich sprowadzono tam i rozlokowano po majątkach brygadę Rossbacha. Żołnierze ci rzekomo pełnić mają służbę stróżów nocnych.

Studenci z magazynem amunicji. Policja w Budapeszcie dokonała w mieszkaniach kilku studentów uniwersytetu rewizji i znalazła tam 20 karabinów Mannlichera z wyostrzonymi bagnetami, kilka tysięcy naboji, oraz ćwierć kilograma ekrazytu. Kilku studentów aresztowano. Istnieje podejrzenie, że osoby te brały udział w zamachach, dokonanych w ostatnich czasach.

Napad na bank w Chicago. Przed kilku dniami do filji banku amerykańskiego wtargnęło 6 bandytów z rewolwerami w ręku. Urzędnicy stawili opór i wywiązała się strzelanina, przyczem raniono 7 urzędników. Rabusie zabrawszy gotówkę usiłowali zbiedz, lecz zostali ujęci.

Zatrzymanie samochodów i awjatorów na odległość. Irlandczyk Jonn Ha-

mil zaproponował rządowi angielskiemu kupno wynalazku pozwalającego zatrzymywać na znaczną odległość motory samolotów i samochodów. Wynalazca twierdzi, że Niemcy umieją już to robić, ale na niewielką odległość. Ponieważ rząd angielski nie zgodził się na warunki żądane przez wynalazcę, przeto ten pojechał do Ameryki aby swój wynalazek sprzedać Stanom Zjednoczonym.

Artystka kinowa i skarb na dnie morza. Pewna młoda artystka kinowa amerykańska, zanurzywszy się w morzu przy zdjęciu filmowem w porcie Nassau na wyspach Bahama, znalazła skrzynkę żelazną, zawierającą dublony złote hiszpńskie z r. 1790, na sumę około miljona franków Skrzynkę zdeponowano w Banku kanadyjskim, do czasu uregulowania kwestji podziału skarbu pomiędzy rząd angielski a szczęśliwą pływaczkę.

Afera lekarska w Wiedniu. Izba lekarzy wiedeńskich ochłonąwszy z wrażenia, wywołanego tak niespodzianem oskarżeniem stanu lekarskiego przez poważnego kolegę-uczonego, wzięła się do obrony. Wezwano Hochenegga, aby dowodami poparł swe oskarżenie w ciągu 14 dni.

Wielkie wrażenie wywarł „Danton“ na premjerze Zwłaszcza akt trzeci porwał widzów, tak, że przy otwartej kurtynie rozlegały się oklaski, a po skończeniu przedstawienia publiczność długo jeszcze wywoływała reżysera i wykonawców. Na premjerze byli obecni członkowie konsulatu francuskiego z gośćmi z Paryża, wśród nich współredaktor „Journalu“. Sympatyczni goście w słowach bardzo gorących składali życzenia Dyrekcji Teatrów.

„Danton“ długo ściągać będzie widzów dla swoich silnych wrażeń i malowniczości widowiska.

Poniedziałkowa „Traviata“ z Szymanowską. W poniedziałek po raz pierwszy zobaczymy znakomitą śpiewaczkę w głównej roli w „Traviacie“. Partja ta tak głosowa jak i pod względem dystynkcji gry scenicznej bardzo odpowiada znakomitej artystce, występ więc jej jest tem bardziej interesujący. Dyrekcja teatrów chcąc dać możność abonentom usłyszenia Szymanowskiej na środowy jej występ „Madame Butterfly“ przeznaczyła dlań ich część teatru.

*

TEATR WIELKI:

Niedziela, 20 bm. o godz. 3 „Betleem Polskie“ (ostatni raz).

Niedziela, 20 bm. o 7 „Danton“.

Poniedziałek, 21 bm. „Trawiata“ (gościnny występ Szymanowskiej).

Wtorek, 22 bm „Danton“.

Środa, 23 bm. „Madame Butefly“ (ostatni gośc. wyst. Szymanowskiej).

TEATR MAŁY:

Niedziela, 20 bm. „Dzwonek alarmowy“.

Poniedziałek, 21 bm. „Dzwonek alarmowy“.

Wtorek, 22 bm. „Dzwonek alarmowy“.

TEATR NOWOŚCI:

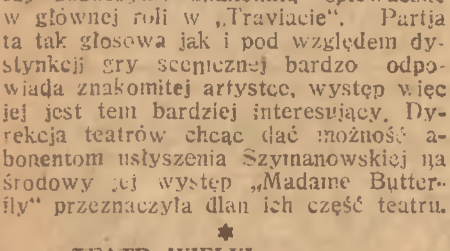
Niedziela, 20, „Królowa Montmartru“

Poniedziałek, 21, „Księżniczka Olala“.

Wtorek, 22. „Królowa Montmartru“.

Środa, 23. „Księżniczka Olala“.

Repertuar „**Młodej Scenki**“. W niedzielę, d. 20. stycznia „Sędziowie“ St. Wyspiańskiego. Początek o godz. 8. wiecz.

Z dnia 19 stycznia.

Giełda warszawska.

Warszawa. (PAT.) Notowania końcowe: Dolary Stanów Zjedn. 9.850—9,800—9,900—9,700, dol. kanadyjskie 9,950; franki franc. 445; franki złote 1897; kor. austr. 138; Czeki: Belgja 400½—413—405½. Holandja 3,665—3.645; Londyn 41,800—41,600—42 milj—41.700; N. Jork 9,850—9.925—9,525—9,725; Paryż 453—451—455½—446½: Szwajcarja 1704—1721½—1685750, Wiedeń 138½—137.750—139—137; Praga 286.300—250—282.250 bony złote 1400—1500; 8% pożyczka 10½—11,400; miljonówka 425—400.

AKCJE

Bank dyskont. warsz. 16.250: Bank handlowy 15.250: Bank dla handl. i przemysł. 4.200: Bank kred. powsz. 500; Bk. przemysł. Lwów. 2.250; Bank tow. współ. Warszawa 20 m.; Bank zachodni 5.500; Bk wileński pryw. 400: Bank. zj. Spół zarob. Poznań 23½ m.; Bk. związkuziemian 600—620; Bk. zj. ziem. warsz. 3.250: Cerata 705; Eksp. soli potasowych 31 m.; Kijewski i Scholze 15 m. 15.250; Puls 1700; Spies i Syn 5 m.; Wildt 875; Cukrownie Chodorow. 30 m. 32—31 m.; Firlej 2.900; Łazy 4.900; Warsz. tow kop. węgla 26—27—28—24 500—29 m.: Cegielski Poznań 3 m.; Pitzner i Gampner 31 m. Lenartowicz 530; Polska Nafta 2.750; Przemysł naftowy 5 m. — 5.050; Siła i światło 2.900; Konopie 2.375: Tkanina 410; Polski Loyd 600; Przemysł. leśny 600.

Lilpop Rau i Loew. 3.700. Hodrzejowskie zakł. 36 m.. 40 — 55 m. Norblin 5.700 — 6.250 — 7.500. Ortwein i Karasiński 1.600. Ostrowieckie zakł. 48 — 50 m. Parowozy 2.950. Pocisk 5,300. Rohn i Zieliński 2.200 K. Rudzki i Ska 7.250 — 8.250 — 10 m. Ursus 4 m.. 3.750; Suchedniow. 9 m., Zieleniewski 64 i pół m., 57 m. Zawiercie 1.250 milj. Żyrardów 1.150 — 1250 milj. Bolpol 250. Borkowski 3.650. Hurt 900. Br. Jabłkowscy 800. Polbi 325, Skóry i garb. 350. Syndykat rolniczy 8 m. Żegluga 800. Zachodnie tow. 500 Ćmielów 7,900. Haberbusch 15.750. Fabr. pap. Klucze 4,900. Korek. 400. Strem. 88 m., 77 i pół m. Spirytus 12 m. 13 i pół m., 15.250.

Obroty pozagiełdowe

Lwów, 19. stycznia.

Wczoraj tendencja niezmieniona, popołudniu lekka zwyżka. Obrót słaby, jak zwykle w sobotę tylko w dolarach. Dolary amer. 10 m. 900 do 10 m., dolary kan 9 m. 800 do [illegible]

Sytuacja marki polskiej poprawiła się.

(Telefonem od naszego korespondenta ekonomicznego.)

Warszawa 19. stycznia. (S.) W dewizach sytuacja niezmieniona. Brak większego zainteresowania. Na giełdzie oficjalnej robiono transakcje w Nowym Jorku po kursie niezmienionym, tj. 9.850 tys., przyczem pokrywano wszelkie zapotrzebowania. Również z Krakowa, Katowic i Bielska donoszą o spokojnej tendencji w dewizach. Dolar utrzymuje się tam w transakcjach między bankami przy kursie od 10 miljonów do 10.100 tys. Sytuacja marki polskiej poprawiła się również w Wiedniu. Wiedeń oferuje dolar 10.200 tys. Tendencja w dewizach spokojna. W dziale akcyjnym zainteresowanie znacznie wzrosło. Prawie wszystkie akcje zyskały na kursie Ożywienie w dziale akcyjnym trwa dalej.

Wszystkie objawy na rynku giełdowym tłumaczą się w dalszym ciągu ciasnotą pieniężną, wywołaną zarządzeniem Min. skarbu. Większość przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych odsuwa już obecnie transakcje w interesie. Podatki zwaloryzowane szczególnie podatek majątkowy dosięga znacznej ilości kapitału interesów. Przygotowania do założenia Banku emisyjnego prowadzone są w szybkiem tempie

Jak wiadomo odbyła się wczoraj konferencja znawców skarbowych pod przewodnictwem Min. Grabskiego. Przykładano do niej bardzo wielką wagę, ponieważ przedmiotem obrad są tak ważne sprawy, jak założenie Banku emisyjnego, oraz kwestja zlegalizowania obrotów walutami zagranicznemi. Szczegóły jeszcze nie są dokładnie znane, a wiadomości podane dziś przez gazety są w tej sprawie sprzeczne. O ile bowiem urzędowo ogłaszają, że na ogół wypowiedziano się przeciw zmianom obecnych przepisów dewizowych, to prywatnie donoszą, że oświadczenie się za dopuszczeniem zwolnienia w dziedzinie dewizowej w ograniczonym zakresie, a mianowicie: 1) za nieuważaniem za przestępstwa posiadania walut obcych, 2) za dopuszczeniem odbierania w bankach rachunków w walutach obcych, 3) za zezwoleniem na oparcie kredytowe w walutach obcych, co wskazywałoby, iż w najbliższych dniach będzie sprawa ostatecznego stanowiska Rządu wobec przepisów dewizowych wyjaśniona.

Giełda gdańska.

Gdańsk. (AW.) Warszawa 0.576—0.577: Marka polska 0.578—0.582; Korony austr. 5,8803—5,9071.

Giełdy obce.

Zurych: (AW.) N. Jork 578; Londyn 24 50: Paryż 26.35: Wiedeń 0.0081¼; Praga 16 85; Włochy 25.15½: Belgja 24.00; Budapeszt 0.215; Helsingfors 14.45; Sofja 4 15: Holandja 215; Christjania 88 i trzy czwarte: Kopenhaga 104½; Stockholm 151; Bukareszt 2901 Berlin 0.135; Belgrad 6.65.

Berlin. (AW.) N. Jork 4189500—4210500: Londyn 17915100—18004900: Paryż 192268—193232; Wiedeń 59550—59850: Praga 122692—123308; Włochy 185535—186465: Belgja 175560—176440; Szwajcarja 732664—736336; Holandja 1576050—1583950.

Dział ekonomiczny.

ORGANIZACJA HANDLU SUROWCÓW WŁÓKIENNICZYCH.

W dniu 17 bm. odbyła się w Izbie handlowej i przemysłowej we Lwowie konferencja firm zainteresowanych w handlu surowców włókienniczych przy udziale delegata Województwa p. r. Pelczarskiego Po zagajeniu konferencji przez dyr. Izby Tennera, inż. Wlassicz, wygłosił referat o obecnem położeniu tej gałęzi handlu i przemysłu i zwrócił uwagę na niektóre okoliczności utrudniające jej rozwój, w szczególności na kwestje **taryf kolejowych i fałszywej interpretacji niektórych przepisów walutowych przez banki.** W końcu referatu zaproponował inż. Wlassicz **założenie we Lwowie Syndykatu interesentów surowców włókienniczych.** Projekt ten przez zebranych został zaakceptowany. tak iż statut Syndykatu zostanie w najbliższych dniach przedłożony władzom do zatwierdzenia. W ten sposób został **uczyniony ważny krok naprzód do należytej organizacji handlu surowców włókienniczych, który w Małopolsce** Wschodniej ma warunki jak najlep**szego rozwoju.**

*

(m.) **Depozyty celne.** Z ważnością od dnia 15. stycznia b. r. ustalono kaucję na pokrycie należności ajencyj celnych za załatwienie formalności celnych na stacjach granicznych: 1) przy przesyłkach drobnicowych na 400 jednostek taryfowych, 2) przy przesyłkach pół- i całowagonowych na 600 jedn. taryfowych, 3) przy przesyłkach węgla kamiennego i torfu na 300 jednostek taryfowych.

*

Czeki zagraniczne. Monopol co do przekazywania czeków na zagranicę przez P. K. K. P. został zniesiony. Z prawa tego korzystać mogą inne banki. w Wiedniu w przejeździe do Paryża.

*

Podwyższenie należytości za wizę. Ekspozytura Urzędu Emigracyjnego we Lwowie komunikuje, że z dniem 21 b. m. należytość za wizę polską do krajów amerykańskich podwyższoną zostaje z 6 miljonów na 10 miljonów mkp.

Lwów w cyfrach.

Pogotowie ratunkowe udzieliło pomocy w 623 wypadkach, z tego 515 w dzień, 108 w nocy. W miesiącu sprawozdawczym doprowadzono do miasta wodociągiem z Woli Dobrostańskiej 5,902.509 hl. wody.

Tramwaj przewiózł 2,473.857 osób, podczas gdy w tym samym miesiącu w r. 1922 frekwencja wynosiła 3,462.315 osób. Przychód za bilety wynosił 12,590.049.000 (w paźdz. r. 1922 — 177,191.400), abonament 2.287,781.000 (w paźdz. r. 1922 — 53,265.302).

Pożarów było 26 wypadków.

Ruch przyjezdnych wynosił ogółem 43.343 osób, z czego 352 z za granicy.

Ruch budowlany nakonice w świetle cyfr bardzo słaby. Udzielono 18 konsensów na budowę nowych domów, a 13 konsensów na rekonstrukcję i adaptacje.

Rozmaita

POSZUKUJĘ dzierżawy większego młyna wodnego. Łaskawe zgłoszenia z opisem i podaniem warunków proszę nadsyłać pod adresem: Jan Wójcicki Martynów Nowy p. Bukaczowce. 2843-3

L. 134/24.

OGŁOSZENIE KONKURSU!

Magistrat miasta Sokala rozpisuje konkurs na posadę miejskiego lekarza weterynaryjnego.

Kompetenci winni wykazać się:

1) dyplomem weterynaryjnym,

2) dowodem nieprzekroczonego 40 lat wieku,

3) dowodem obywatelstwa polskiego.

Płaca wedle XII. kl. płacy urzędnika państw., zaś po uzyskaniu stabilizacji posunięcie do wyższej klasy płacy.

Termin wnoszenia podań upływa z dniem 12. lutego br. 2810

Magistrat król. wol. m. Sokala.

Sokal, dnia 11. stycznia 1924.

OGŁOSZENIE.

Nadzwyczajne Walne zgromadzenie członków Towarzytswa Oszczędności i kredytu stow. zarejstr. z ogr. poręką w Turce n/Stryjem odbędzie się dnia 24. stycznia 1924 w domu Daniela Ertla w Turce n/S. o godz. 4. popołudniu z następującym porządkiem dziennym:

I. Sprawozdanie Dyrekcji.
II. Rozwiązanie stowarzyszenia.
III. Wybór likwidatorów.
IV. Wnioski członków.

W razie braku kompletu odbędzie się ponowne nadzwyczajne Walne Zgromadzenie członków Towarzystwa dnia 27. stycznia 1924 o godzinie 4 popołudniu z powyższym porządkiem dziennym, które bez względu na ilość obecnych na zgromadzeniu członków obradować i prawomocnie uchwalać będzie. 2865

Za Zarząd Towarzystwa Oszczędności i kredytu w Turce n/Stryjem.

Daniel Ertel. Abraham Lorberbaum.

KRAWATKI przerabiam oraz naprawiam po umiarkowanych cenach, ul. Tarnowskiego 3 II. p. na lewo 2832-5

MASZYNISTKA, naprawdę biegle pisząca na maszynie, potrzebna od 1 lutego. Oferty pisemne składać w Biurze ogłoszeń Jacobiego, Zimorowicza 14 pod „Handel żelaza“. 2872

STEFAN OLEJNICZEK — Poznańczyk, górnik urodzony 1890 we „Środa“. Górny Śląsk, jadąc ze Środy pociągiem między Krakowem a Przemyślem został okradziony a mianowicie skradziono mi wszystkie dokumenta wojskowe wystawione przez P. K. U. Stryj oraz inne dokumenta i świadectwa pracy. 2868

BARDZO WAŻNE! Specjalny Zakład czyszczenia, odnawiania i przerabiania ubiorów męskich **Józef Filip Kopernika 15 a.** 2865

Posady i praca

DŁUGOLETNI współpracownik poważnej firmy elektrotechnicznej (kawaler) dobry kalkulant, rutynowany w dziale sprzedaży i manipulacji biurowej, piszący biegle na maszynie, zmieni posadę. Łask. warunki do Administracji „Godny zaufania“. 2859-2

Kupno, sprzedaż, zamiana

APARAT mierniczy „Teodolit“ nowy **okazyjnie do nabycia, Lwów, Piekarska 17, II. p.** 2856-2

PORCELANĘ i SZKŁO antyczne kupuje. Zgłoszenia pod „Zbieracz“ do Administracji 2737-3

FORTEPIANY, PIANINA, Harmonje. Sprzedaż. Najem. Kupno. Zamiana. KAIM i Syn, Kopernika 16. 2613

Mieszkania, lokale, sklepy

POSZUKUJĘ pokoju z zupełnie osobnem wejściem. Zgłoszenia do administracji dla „Zamożnego“. 2844-2

POSZUKIWANE mieszkanie z 3—4 pokoi, słoneczne, z pełnym komfortem w okolicy ulicy Nabielaka, Potockiego za odstępnem w dolarach; ewentualnie przejściowo jeden piękny pokój z łazienką za czynszem miesięcznym w dolarach, z gwarancją opróżnienia w umówionym terminie. Zgłoszenia pod „Cudzoziemiec“ do Biura dzienników Sokołowskiego, Jagiellońska 7. 2327

Ceny OGŁOSZEŃ: Za wiersz 1 szpaltowy milimetrowy w ogłoszeniach zwykłych 5 gr., w nadesłanem 13 gr.; po kronice 15 gr., w tekście (kronika, repert., dział ekonom. itd.) 18 gr. na pierwszej stronie 20 gr. za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach 3 gr., w rubryce: kupno-sprzedaż 4 gr., matrymonialne, korespondencje prywatne 5 gr., dla poszukujących pracy 2 gr. jedna cała strona w ogłoszeniach za tekstem 120 zł. pol., 1 cała strona w części tekstowej 200 zł. pol., cała strona pod nagłówkiem 240 zł. pol. Ogłoszenia zamiejscowe o 30%. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50% drożej. Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonem, ogłoszenia osobno stojące i bez numeru dolicza się 25%. Odpowiedzialności za terminowy druk ogłoszeń nie przyjmuje się.

Należytość pocztową opłacono ryczałtem. **Prenumerata** miesięczna 4,000.000 Mk. — Z dostawą na miejscu lub z przesyłką pocztową 4,500.000 Mk. — Za granicą 5,000.000 Mk.

Z drukarni Polskiej pod zarz. Z. Kiełbusiewicza we Lwowie. Odpow. redaktor: MARJAN MACHALSKI.